

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра природничих та соціально-гуманітарних дисциплін

Силабус
освітньої компоненти
«Психічне здоров'я»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»
Вид освітньої компоненти: вибіркова
Мова викладання: державна
Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
природничих та соціально-гуманітарних
дисциплін
Протокол №1 від «25» серпня 2022 року
Завідувач кафедри к.п.н., доцент
Круковська І.М.

2022

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я
Викладач	Боримська Любов Вадимівна, асистент кафедри
Профайл викладача	http://zhim.org.ua/kaf_p_s_g.php
Контактний телефон	0673452755
Е-mail:	lubovborimskaya@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації: П'ятниця з 14.10 до 14.40 Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, Skype, Telegram, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

1. Назва освітньої компоненти «Психічне здоров'я»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	10
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
Самостійна робота	46

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Обов'язкова / вибіркова
2022	2	4	223 «Медсестринство»	3 / 90	2	ПМК	Вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених ОК: «Історія медицини та медсестринства», «Фізіологія», «Українська мова», «Анатомія людини», «Основи медсестринства»;
- інтегрується з такими ОК: «Медсестринська етика та деонтологія», «Медсестринство та клінічне медсестринство», «Громадське здоров'я та громадське медсестринство», «Менеджмент та лідерство в медсестринстві», «Обстеження та оцінка здоров'я людини», «Філософія»;
- закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та умінь з циклу ОК професійної і практичної підготовки бакалавра.

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Мета даної освітньої компоненти — ознайомити слухачів з сучасними теоретичними уявленнями та практичними напрацюваннями відносно розладів психіки та поведінки.

Психологічна допомога в медичній практиці полягає в клініко-психологічному дослідженні та оцінці стану пацієнта, аналізі психологічних аспектів хвороби та в психологічній допомозі із застосуванням сучасних засобів психотерапії, психопрофілактики, психогієни.

Завдання освітньої компоненти – вивчення психологічних особливостей пацієнтів та їх реагування на своє захворювання; оволодіння навичками роботи з психологічними техніками диференціальної діагностики невротичних та психічних розладів; ознайомлення студентів із специфікою психотерапії невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів; розробка заходів з питань збереження психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку ведення здорового способу життя.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій.
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- здатність приймати обґрунтовані рішення.
- навички міжособистісної взаємодії.
- здатність працювати в команді.
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні:

- Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення освітньої компоненти

- здійснювати медсестринське адміністрування.
- забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.
- організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань.
- проводити медико-гігієнічну пропаганду.

8. Методична картка освітньої компоненти

Лекції:

№ з/п	Тема
1.	Тема 1. Психологія як наука. Предмет, методи та завдання психології.
2.	Тема 2. Особистість. Соціалізація особистості. Психічні властивості особистості.
3.	Тема 3. Психічні пізнавальні процеси.
4.	Тема 4. Емоційно-вольова сфера. Психічні стани.
5.	Тема 5. Індивідуальні особливості міжособистісного спілкування.
6.	Тема 6. Мова. Мовлення. Спілкування. Міжособистісне розуміння.
7.	Тема 7. Конфлікт. Зони комфорту. Типи поведінкових реакцій. Мистецтво спілкування.
8.	Тема 8. Морально-етичні норми спілкування в процесі професійної діяльності медичного працівника.

Практичні заняття:

№ з/п	Тема
1.	Методи психологічного дослідження
2.	Дослідження індивідуальних особливостей особистості. Темперамент.
3.	Характер. Здібності. Спрямованість особистості.
4.	Дослідження пізнавальних психічних процесів
5.	Дослідження емоційно-вольових психічних процесів та рівня емпатичних тенденцій.
6.	Дослідження психічних станів
7.	Дослідження принципів і навичок спілкування. Дослідження невербальних навичок спілкування
8.	Діагностика міжособистісних взаємин у колективі. Лідерство. Керівництво. Конфлікт
9.	Особливості міжособистісного спілкування медичної сестри і пацієнта, залежно від профілю захворювання
10.	Підсумковий модульний контроль

Самостійна робота:

№ з/п	Тема
1.	Природа психіки та предмет психологічної науки
2.	Основні теорії особистості
3.	Свідоме та несвідоме. Самосвідомість особистості
4.	Роль темпераменту в діяльності людини. Формування характеру
5.	Професійна діяльність медичного працівника та єдність психічних і моральних якостей
6.	Нейрофізіологічні механізми відчуттів і сприймань
7.	Психологія мислення та дослідження в галузі штучного інтелекту
8.	Фізіологічні основи уяви. Уява та органічні процеси. Фантазія
9.	Зв'язок пізнавальної та афективної сфер
10.	Регулятивне значення емоції та волі в самотворенні особистості
11.	Комунікативна культура медичної сестри
12.	Загальна характеристика процесу соціалізації
13.	Соціально-психологічний клімат як результат та умова ефективності спільної діяльності
14.	Комплексні способи подолання стресу

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю ЗВО, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Психічне здоров'я» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння ОК визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу ОК, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів освіти на першому занятті. Рівень знань оцінюється: «відмінно» – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«добре» – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; «задовільно» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення ОК, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні освітньої компоненти «Психічне здоров'я»

Поточне тестування та самостійна робота									ІДРС	ПМК	СУМА
Модуль 1											
Змістовий модуль 1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	6	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6			
54											

Оцінювання здобувача відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг здобувача, бали
відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну	35-59

	оцінку)	
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	0-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf, «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf, працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Губенко, І. Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування: навч посіб. / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. - К. : ВСВ"Медицина", 2018. - 312 с.
2. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - К. : Академвидав, 2016. - 448 с.
3. Основи біоетики та біобезпеки: підручник / О. М. Ковальова [та ін.]. - К. : ВСВ "Медицина", 2016. - 392 с.
4. Основи загальної і медичної психології / За ред. І.С. Вітенка і О.С. Чабана. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2019. — 344 с.

5. Терешкевич, Г. Т. (с. Діогена) Біоетика в системі охорони здоров'я і медичної освіти: навч. посіб. / Г. Т. Терешкевич. - Львів : Світ, 2018. - 344 с.

Допоміжна:

1. Грабова А. Психологія спілкування медсестри і пацієнта // Медична сестра. — 2015. — № 1. — С. 30—31.
2. Кодекс професійної етики Міжнародної ради медсестер (1973) // Сімейний лікар +. — 2014. — № 5. — С. 4.
3. Куліченко В. Біоетика / В. Куліченко С. Пустовіт // Медична сестра. — 2012. — № 1. — С. 17—19.
4. Москаленко В.Ф., Попов М.В. Біоетика: філософсько-методологічні та соціально-медичні проблеми. — Вінниця: Нова книга, 2012. — 218 с.
5. Нечерда В. Біомедична етика — наука про виховання людства // Медична сестра. — 2013. — № 1. — С. 27—29.
6. Пасечко Н.В., Лемке М.О., Мазур П.Є. Основи сестринської справи: підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2011. — 544 с.
7. Порохняк І. Спілкування медичної сестри з пацієнтами: питання комунікації // Медична сестра. — 2011. — № 1. — С. 34—35.
8. Психологія кризових станів: навч. посіб. / О.Т. Шевченко. — К.: Здоров'я, 2015. — 120 с.

Викладач

(підпис)